

Kortlægning af ledende overlægers ledelsesrolle, lederidentitet og ledelsesvilkår

Baggrund og formål

Sundhedsvæsenet er under stærk forandring, og de organisatoriske og styringsmæssige rammer vil løbende udvikle sig og påvirke rammerne for at være leder (Højgaard, Kjellberg, and Bech 2018). Der er samtidigt en stigende erkendelse af, at karakteren og kvaliteten af ledelse i sundhedsvæsenet har en betydning for kvaliteten og målopfyldelsen i sundhedsvæsenet (Dickinson et al. 2013; Glickman et al. 2007; Hartley and Benington 2010; Sfantou et al. 2017; Savage et al. 2018; Frich et al. 2015; Knobloch et al. 2018).

Senest har Ledelseskommisionens rapport sat fokus på ledelse i det offentlige (Ledelseskommisionen 2018). En af anbefalingerne fra Ledelseskommisionen er, at lederes faglige identitet skal balanceres med den ledelsesmæssige – og sidstnævnte skal fylde mindst lige så meget som den faglige identitet. Det baserer sig på analyser, der viser, at ledere med dominerende faglig identitet er mindre aktive i forhold til alle de væsentlige former for ledelse sammenlignet med ledere med en stærkere lederidentitet (Bro 2016; Grøn, Bro, and Andersen 2018; Ledelseskommisionen 2017).

Ledelseskommisionens arbejde involverede bl.a. en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse af offentlige ledere og deres ledelsesvilkår, og resultaterne peger på, at ledende overlæger adskiller sig fra andre offentlige ledere med en lavere grad af lederidentitet (Ledelseskommisionen 2017: 44). Tidligere undersøgelser viste til svarende, at ledende overlæger vægter deres faglige identitet højt (Jakobsen, Ejersbo, and Bech 2015).

Vanskelighederne ved at rekruttere læger til stillingen som ledende overlæge tyder på, at der er en række barriere at få læger til at gå ind i ledelsesgerningen. Der er samtidigt udsagn som tyder på, at det med tiden er blevet sværere at rekruttere til ledende overlægestillinger (Düwel 2018).

De ledende overlæger spiller en central ledelsesmæssig rolle i sundhedsvæsenet, men der mangler samtidigt et bedre videngrundlag om lægers ledelsesroller og deres forståelse af lederidentitet.

Nærværende studie vil derfor se på følgende problemstillinger:

- Hvad karakteriserer de ledende overlæger og deres karrierevej?
- Hvilken forståelse har ledende overlæger af deres ledelsesrolle og lederidentitet?
- Hvordan opfatter de ledende overlæger vilkårene for at bedrive ledelse samt deres egen ledelsesadfærd?

Projektet er et første skridt i en større projektrække med fokus på lægers ledelsesrolle og -forståelse, som kan bidrage til at udvikle en sammenhængende forståelse af ledelsesudvikling og ledelseskompetencer for læger, som kan danne grundlag for (videre-)udviklingen af lederprogrammer, kompetencebeskrivelser, ledelsestræning og coaching om karriereveje i fremtiden.

Yderligere information om projektet

Mickael Bech er overordnet projektleder, og i projektet deltager Mathilde Cecchini, Christian Bøtcher Jacobsen og Lars Dahl Pedersen. De første resultater fra projektet forventes publiceret medio 2020.

Referencer

- Bro, Louise Ladegaard. 2016. 'Små, store eller måske rettere mellemstore organisationer? En undersøgelse af sammenhængen mellem ledelsesspænd, ledelsesidentitet og brugen af transformationsledelse i danske daginstitutioner', *Politica*, 48: 158-78.
- Dickinson, H., C. Ham, I. Snelling, and P. Spurgeon. 2013. "Are we there yet? Models of medical leadership and their effectiveness." In.: Nationale Institute for Health Research, Southampton.
- Düwel, Lars. 2018. "Sygehuse har svært ved at rekruttere ledende overlæger." In *Dagens Medicin*.
- Frich, Jan C., Amanda L. Brewster, Emily J. Cherlin, and Elizabeth H. Bradley. 2015. 'Leadership Development Programs for Physicians: A Systematic Review', *Journal of General Internal Medicine*, 30: 656-74.
- Glickman, S. W., K. A. Baggett, C. G. Krubert, E. D. Peterson, and K. A. Schulman. 2007. 'Promoting quality: the health-care organization from a management perspective', *Int J Qual Health Care*, 19: 341-8.
- Grøn, Caroline Howard, Louise Ladegaard Bro, and Lotte Bøgh Andersen. 2018. "Public Managers' Leadership Identity: Concept, causes, and consequences." In *European Group for Public Administration Conference*. Lausanne.
- Hartley, Jean, and John Benington. 2010. *Leadership for Healthcare* (The Policy Press: Bristol).
- Højgaard, Betina, Jakob Kjellberg, and Mickael (Red.) Bech. 2018. "Den statslige styring af det regionale sundhedsområde – Analyse af centrale instrumenter." In.: VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Jakobsen, Marianne S., Niels Ejersbo, and Mickael Bech. 2015. 'Faglig, hybrid eller generalist – ledelse i sundhedsvæsenet – Et studie af ledende overlæger i Danmark', *Økonomistyring og Informatik*, 31: 125-47.
- Knobloch, M. J., B. Chewing, J. Musuuza, S. Rees, C. Green, E. Patterson, and N. Safdar. 2018. 'Leadership rounds to reduce health care-associated infections', *Am J Infect Control*, 46: 303-10.
- Ledelseskommissionen. 2017. "Offentlige ledere og ledelse anno 2017: Samlet afrapportering fra ledelseskommissionens spørgeskemaundersøgelse " In. København: Ledelseskommissionen.
- Ledelseskommissionen. 2018. "Sæt borgerne først - Ledelse i den offentlige sektor med fokus på udvikling af driften." In. København: Ledelseskommissionen.
- Savage, Mairi, Marie Höjriis Storkholm, Pamela Mazzocato, and Carl Savage. 2018. 'Effective physician leaders: an appreciative inquiry into their qualities, capabilities and learning approaches', *BMJ Leader*, 2: 95-102.
- Sfantou, Danae F., Aggelos Laliotis, Athina E. Patelarou, Dimitra Sifaki- Pistolla, Michail Matalliotakis, and Evridiki Patelarou. 2017. 'Importance of Leadership Style towards Quality of Care Measures in Healthcare Settings: A Systematic Review', *Healthcare*, 5: 73.